

Construirea propriei teologii

LECTȚIA
UNU

CE ESTE TEOLOGIA?

THIRD MILLENNIUM

MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

© 2012 by Third Millennium Ministries

Toate drepturile rezervate. Fără permisiunea scrisă a editurii Third Millennium Ministries, Inc., P.O. Box 300769, Fern Park, Florida 32730-0769, nicio porțiune din această publicație nu poate fi reprodusă în scopuri comerciale, în nicio formă și prin niciun mijloc, cu excepția unor citate scurte în vederea recenziei, comentariului sau studiului.

Dacă nu există alte precizări, toate citatele biblice sunt din Sfânta Scriptură – Biblia versiunea Dumitru Cornilescu revizuită. Copyrightul Bibliei Cornilescu © 1924 aparține British and Foreign Bible Society (Societatea Biblică pentru Răspândirea Bibliei în Anglia și Străinătate). Copyrightul © 2010 ediției revizuite în limba română aparține Societății Biblice Interconfesionale din România, cu aprobarea British and Foreign Bible Society.

DESPRE THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Înființată în 1997, Third Millennium Ministries este o organizație creștină nonprofit care furnizează **educație biblică gratuită în întreaga lume**. Ca răspuns la nevoia tot mai mare de formare biblică judicioasă a liderilor creștini de pe mapamond, noi creăm o programă de seminar multimedia ușor de folosit, finanțată prin donații, în cinci limbi de mare circulație (engleză, spaniolă, rusă, chineză mandarină și arabă) și o distribuim gratuit celor care au cea mai mare nevoie de ea, mai cu seamă liderilor creștini care nu au acces la educația tradițională sau nu și-o pot permite. Toate lecțiile sunt scrise, concepute și produse intern și sunt similare ca stil și calitate celor de pe History Channel[®]. Această metodă originală și eficientă pentru formarea liderilor creștini s-a dovedit foarte eficace în întreaga lume. Am câștigat Premiul Telly pentru o producție video remarcabilă în domeniul educației și utilizării animației, iar programa noastră este folosită în prezent în peste 150 de țări. Materialele Third Millennium apar sub formă de DVD-uri, materiale tipărite, *streaming* pe internet, transmisie televizată prin satelit și emisiuni de radio și televiziune.

Pentru informații suplimentare despre lucrarea noastră de slujire și pentru a afla cum vă puteți implica, vă rugăm să vizitați <http://thirdmill.org>.

Cuprins

I. Introducere.....	1
II. Definițiile	1
A. Definițiile reprezentative	2
1. Toma d’Aquino	2
2. Charles Hodge	3
3. William Ames	4
4. John Frame	4
B. Tendințele	4
1. Orientare academică	5
2. Orientarea către viață	5
C. Evaluările	6
1. Orientarea academică	6
2. Orientarea către viață	7
III. Obiectivele.....	8
A. Obiectivele principale	9
1. Ortodoxia	9
2. Ortopaxisul	10
3. Ortopatosul	12
B. Interdependența	13
1. Ortodoxia	13
2. Ortopaxisul	13
3. Ortopatosul	14
C. Prioritățile	15
IV. Temele.....	16
A. Opțiunile	17
B. Selecțiile	17
V. Concluzie	19

Construirea propriei teologii

Lecția unu

Ce este teologia?

INTRODUCERE

Cred că sunt momente în care este bine să faci o plimbare fără să ai o anumită direcție sau un plan în minte. Să hoinărești fără destinație poate fi distractiv, dar atunci când ai un scop anume, un loc și o oră unde trebuie să fii, de obicei, este bine să ai o hartă, un plan, un itinerar pe care să-l urmezi.

Acest ciclu de lecții se numește: „Construirea propriei teologii.” Ajungerea la concluzii corecte în construirea unei teologii bune, este atât de important încât avem nevoie de un plan pentru a atinge acest scop. Deci, în această serie de lecții, vom investiga unele dintre direcțiile esențiale și de bază pe care trebuie să le urmăm, pentru a dezvolta o teologie creștină demnă de încredere.

Această primă lecție se intitulează: „Ce este Teologia?” iar răspunsul nostru la această întrebare va indica o strategie de studiere a teologiei, care s-a dovedit utilă bisericii în trecut și pe care trebuie să o urmăm și noi în prezent. Pentru a explora această strategie, lecția noastră va avea trei părți principale. Mai întâi, vom analiza definiția teologiei, apoi vom explora obiectivele teologiei și, în final, vom aborda pe scurt subiectele acesteia. Să începem prin a defini ceea ce vrem să spunem atunci când folosim termenul „teologie”.

În studierea acestui subiect, vom atinge trei aspecte. Mai întâi, vom vedea câteva definiții reprezentative, oferite de patru teologi, apoi vom descrie unele dintre tendințele sau perspectivele acestor definiții și, în al treilea rând, vom evalua aceste tendințe. Să vedem, mai întâi, câteva din definițiile pe care teologii le-au dat teologiei.

DEFINIȚIILE

Conform Epistolei către Romani, capitolul întâi, într-un sens foarte larg, toți oamenii fac teologie în timpul vieții lor. Chiar și cei necredincioși se confruntă cu revelația generală, care îi conduce, adesea fără să-și dea seama, spre a reflecta asupra lui Dumnezeu și cerințelor Sale înțelepte. Credincioșii, indiferent de profesia pe care o au, petrec o mare parte din timpul lor cu gândul la Dumnezeu. Totuși, în studiul nostru dorim să ne focalizăm asupra unui aspect mult mai riguros al teologiei, cel al disciplinei de studiu cu același nume, abordată ca efort susținut și bine documentat, de către oameni dedicați.

DEFINIȚIILE REPREZENTATIVE

Există nenumărate moduri în care creștinii și necreștinii au definit disciplina de studiu numită teologie. Dar, la începutul discuției despre studiul formal al teologiei, ne vom limita atenția asupra a patru teologi creștini, foarte respectați și care au trasat direcții impoetante. Să ne gândim la definițiile pe care le găsim în scrierile lui Toma d'Aquino, Charles Hodge, William Ames și ale teologului contemporan John Frame.

Toma d'Aquino

Toma d'Aquino, renumitul teolog romano-catolic, este reprezentantul unei definiții tradiționale a teologiei. Perspectiva lui provine din practicile teologilor dinaintea lui și continuă să influențeze multe ramuri ale bisericii actuale. În primul volum, partea I, capitolul 7, al bine-cunoscutei sale cărți, *Summa Theologica*, Toma d'Aquino numește teologia „doctrină sacră” și o definește astfel:

O știință unitară, în care toate lucrurile sunt tratate sub aspectul lui Dumnezeu, fie pentru că sunt însuși Dumnezeu, fie pentru că se referă la Dumnezeu.

Această definiție este ușor de înțeles de studenții la teologie și este, de asemenea, destul de simplu de înțeles și pentru majoritatea dintre noi, având două dimensiuni importante care merită atenția noastră.

Înainte de toate, Toma d'Aquino definește teologia ca o „știință”, însă nu se referă la „știință” în sensul modern al termenului, ci la un sens mai larg al cuvântului, și anume la un efort și o îndeletnicire intelectuală. În acest sens, teologia este o un demers academic, cu un scop specific. Definiția lui d'Aquino indică faptul că, după cum unii oameni studiază biologie, psihologie, drept sau istorie, există și oameni care urmează teologia ca disciplină academică. Această perspectivă asupra teologiei este desăvârșită prin tipurile de preocupări și activități care sunt, în general, asociate cu studiul academic.

Din acest punct de vedere, slujba teologului este, în primul rând, să gândească, să predea sau să scrie despre doctrine sau concepte teologice. Bineînțeles că d'Aquino nu credea că teologia ar trebui să rămână doar o misiune academică, ci, mai degrabă, ar trebui să influențeze orice dimensiune a vieții creștine. Cu toate acestea, viziunea sa tinde să perceapă teologia în primul rând ca pe o preocupare intelectuală.

Privind la definiția lui d'Aquino despre teologie, vom observa un al doilea aspect important. Pentru el, teologia are cel puțin două niveluri. Pe de-o parte, teologii abordează aspecte legate de „Dumnezeu însuși”. De exemplu, formulăm opinii despre subiecte precum atributele lui Dumnezeu: omnisciența, omniprezența și sfințenia. Aceste subiecte de studiu sunt numite „teologie propriu-zisă”. Însuși Dumnezeu este obiectul de studiu.

Pe de altă parte, în uzanța lui d'Aquino, teologia este, de asemenea, studiul oricărui alt subiect care are legătură cu Dumnezeu sau se referă la El. Aceste subiecte pot fi discutate fără referire specială la Dumnezeu, dar teologii trebuie să facă această referire pentru a-și face bine slujba. De pildă, escatologia, studierea sfârșitului lucrurilor, este un

subiect important în teologie. Doctrine precum păcatul, mântuirea și chiar subiecte precum prezența lui Hristos la Cina Domnului, se află în rubrica teologiei, chiar dacă acestea nu sunt ”teologie propriu-zisă”.

Înțelegând direcția dată de Toma d’Aquino, vom observa în continuare ceva asemănător și la teologul protestant Charles Hodge.

Charles Hodge

Deși Reforma Protestantă a schimbat multe lucruri în biserică, ea nu a schimbat foarte mult definiția de bază a teologiei. Charles Hodge, de la Princeton, care a trăit între anii 1797- 1879, a definit teologia astfel în primul capitol al cărții sale Systematic Theology: teologia este „știința faptelor revelației divine, care se referă la natura lui Dumnezeu și la relația noastră cu El”.

Vom puncta mai multe dimensiuni ale acestei definiții a teologiei. În primul rând, definiția lui Hodge este foarte asemănătoare cu cea a lui d’Aquino, dar trebuie să remarcăm faptul că el a menționat în mod explicit revelația. Teologii se ocupă cu „realitățile revelației divine”. Desigur, d’Aquino a încercat și el să așeze la baza definiției revelația lui Dumnezeu, însă definiția lui Hodge dezvăluie o preocupare tipic protestantă, și anume, accentul pus pe importanța revelației lui Dumnezeu, în special Biblia, ca principală resursă pentru teologie.

În al doilea rând, este important să observăm că, la fel ca Toma d’Aquino, și Hodge descrie teologia ca o „știință” - el a perceput-o ca pe o disciplină academică. De fapt, Hodge a folosit metodele științelor naturale din vremea lui ca model de urmat pentru teologi. Iată cum formulează el acest lucru în prima pagină a cărții sale Systematic Theology:

Biblia este un sistem teologic în aceeași măsură în care natura este un sistem chimic sau mecanic. În natură găsim adevărurile pe care chimistul sau filosoful trebuie să le examineze... pentru a stabili legile care le determină. Deci, Biblia conține adevărurile pe care teologul trebuie să le adune, să le certifice, să le organizeze și să le prezinte în cadrul raporturilor pe care le au unele cu altele.

Pentru Hodge, slujba unui teolog era să folosească Biblia pentru informații, să cerceteze, să testeze și să organizeze informațiile, cum făcea orice om de știință din secolul al XIX-lea în alte domenii. El considera, că trebuie aplicate concluziile teologului în viața creștină, dar, ca și Toma d’Aquino, a avut tendința să lase aplicarea pe seama preoților și pastorilor, limitând în mare măsură, munca propriu-zisă a teologiei formale la profesori și studenți în domeniu.

În al treilea rând, observăm că Hodge a susținut că există două teme principale în teologie. Atunci când facem teologie, ne ocupăm, în special, de „natura lui Dumnezeu” și de „relația noastră cu El”. Această împărțire a teologiei este similară cu definiția lui d’Aquino, făcând distincție între teologia propriu-zisă și teologia în general.

După ce am văzut definițiile lui Toma d'Aquino și Charles Hodge, ne va fi util să analizăm și o a treia definiție. William Ames, puritan influent care a trăit între anii 1576-1633, a vorbit despre teologie într-un mod puțin diferit.

William Ames

În secțiunea de început a cărții sale, *Marrow of Theology*, el spune că esența teologiei este „doctrina sau învățătura despre a trăi pentru Dumnezeu”.

Viziunea lui Ames asupra teologiei diferă de ceea ce am văzut deja, în cel puțin două aspecte. În primul rând, definiția sa nu folosește cuvântul „știință”. Ames spune că teologia este ”doctrină sau învățătură”, că este o căutare intelectuală de idei și învățături. El diminuează legătura dintre teologie și alte discipline academice, sugerată de d'Aquino și de Hodge.

În al doilea rând, observăm că Ames afirmă că teologia e studiul doctrinei, precizând faptul că tema de studiu a acesteia este „trăirea cu Dumnezeu”. D'Aquino și Hodge, într-o oarecare măsură, au abordat teologia ca pe o colecție de adevăruri și idei, însă Ames subliniază că teologia implică modul în care o persoană trăiește cu și pentru Dumnezeu. În loc să limiteze teologia în principal la o preocupare intelectuală, Ames privește dintr-o perspectivă existențială (sau ceea ce puritanii numeau „experimentală”) spre un spectru mai larg al vieții credinciosului. Pentru el, teologia, măduva teologiei, se face atunci când această viziune mai largă este în centrul atenției.

Teologul contemporan John Frame are aceeași perspectivă asupra teologiei ca și Ames.

John Frame

În capitolul trei al cărții sale, *Doctrina cunoașterii lui Dumnezeu*, Frame definește teologia ca „aplicarea Cuvântului lui Dumnezeu, de către oameni, în toate domeniile vieții”.

Frame este de acord parțial, atât cu d'Aquino, cât și cu Hodge, deoarece, în altă parte, el definește „aplicarea” ca „învățătură” sau „doctrină”. Cu toate acestea, după cum spune în alt loc, pentru Frame, învățătura înseamnă folosirea Scripturii „pentru a satisface nevoile oamenilor”. Teologia nu înseamnă doar să medităm la un set de idei, considerate în mod tradițional ca academice, ci teologia reprezintă aplicarea învățăturilor Scripturii într-un spectru larg al vieții.

După ce am văzut patru definiții diferite ale teologiei, ne va fi util să comparăm perspectivele sau tendințele pe care le reprezintă acestea.

TENDINȚELE

Aceste patru definiții dezvăluie două perspective importante pe care teologii le-au abordat în această disciplină. Prima dintre ele se poate numi „orientare academică”, iar cea de-a doua „orientare de viață”.

Orientare academică

Pe de-o parte, Toma d'Aquino și Hodge sunt reprezentativi pentru orientarea academică în teologie. Perspectivile lor reprezintă modul în care majoritatea teologilor creștini au definit teologia. Cu alte cuvinte, ei definesc teologia” în moduri care corespund etimologiei sau fondului lingvistic al acestui cuvânt. Grecesul „theos” înseamnă „Dumnezeu” și reprezintă prima parte a cuvântului „teologie”. Și în acest context, cuvântul grecesc „logos” înseamnă „știință, doctrină sau studiul unui lucru,” construindu-se a doua parte a cuvântului „teologie”. Deci, etimologic, acest cuvânt sugerează „doctrina sau studiul despre Dumnezeu”.

Cu greu găsim un teolog evanghelic sincer care să spună că studiul despre Dumnezeu ar trebui să fie un scop în sine. Cei mai mulți credincioși înțeleg că teologia trebuie aplicată în viețile lor într-un fel sau altul. Aplicarea nu este văzută adesea ca esențială pentru teologia formală, ci ca o a doua etapă, uneori numită teologie practică, ceva în care ne implicăm ca o întreprindere secundară, după ce ne-am stabilit aspectele științifice, academice în teologia formală.

Drept urmare, teologia formală poate fi deseori realizată fără o preocupare prea mare pentru viața obișnuită. Acesta rămâne un domeniu în care doar câțiva oameni înzestrați academic se pot implica la un nivel semnificativ. În teologie se dezvoltă un fel de etos intelectual specializat. Pe de altă parte, definițiile pe care le-am văzut la William Ames și John Frame reprezintă o importantă perspectivă minoritară, o orientare de teologie către viață.

Orientarea către viață

Întotdeauna au existat teologi care au privit teologia ca fiind inseparabilă de domeniul vast al vieții de credință, dar, în trecut, relativ puțini teologi de seamă au adoptat acest punct de vedere. În ultimii ani, mai mulți teologi au început să respingă ideea că teologia ar trebui să se ocupe, pur și simplu, de aspecte intelectuale. Ei nu au perceput teologia formală doar ca o bază intelectuală sau academică pentru viața creștină, ci, mai degrabă, ca pe o disciplină profund preocupată de trăirea pentru Hristos.

Există numeroase motive pentru care această perspectivă minoritară s-a bucurat de mai mulți susținători în ultimele decenii. Unele dintre aceste motive provin din teologie sau chiar din Scriptură. Ar trebui să fim conștienți de faptul că o parte din acest consens în creștere provine din tendințele culturii occidentale, care au contestat abilitatea experților de a rămâne obiectivi, indiferent de domeniul lor de expertiză. În prezent, ni se aduce în atenție în mod constant umanitatea intelectualilor și modul în care viețile lor le-au influențat puternic demersul academic.

De pildă, oamenii de știință și profesioniștii din domeniul medical, care erau odată considerați strict obiectivi, sunt priviți acum ca oameni obișnuiți. Le punem la îndoială opiniile cu regularitate, fapt ce ar fi fost de neimaginat cu doar câteva decenii în urmă. În același fel, biserica recunoaște acum că, oricât de scilipitori ar fi, teologii nu sunt decât oameni. Oricât de mult ar pretinde aceștia că sunt observatori obiectivi ai faptelor, părerile lor sunt profund marcate de experiența lor de viață. Drept urmare, simpla

abordare academică a teologiei valorează, în prezent, mult mai puțin, iar nevoia de aplicare se vede mai clar decât înainte.

Având în minte conturul teologiei academice și al celei orientate către viață, trebuie să ne oprim pentru a face unele evaluări preliminare.

EVALUĂRILE

Este bine să ne întrebăm care sunt avantajele și dezavantajele fiecărei tendințe. Care sunt aspectele pozitive și negative ale orientării academice și către viață, în teologia serioasă?

Orientarea academică

Înainte de toate trebuie să spunem că valoarea abordării academice stă în faptul că valorifică unul dintre darurile minunate ale lui Dumnezeu pentru omenire: capacitatea rațională. Dumnezeu i-a înzestrat pe oameni cu capacitate intelectuală și se așteaptă ca teologii să-și exercite aceste abilități în căutarea adevărului.

În Scripturi, oamenii înțelepți sunt lăudați pentru abilitățile lor intelectuale, fiindcă le folosesc cu teamă de Dumnezeu. Reflectarea atentă asupra naturii adevărului și formularea convingerilor pe baza investigațiilor raționale reprezintă o parte esențială a înțelepciunii. Solomon a fost înțelept deoarece și-a exercitat capacitatea de gândire în rezolvarea problemelor.

Iată descrierea lui Solomon din cartea 1 Împărați 4:29 și 31:

„Dumnezeu i-a dat lui Solomon înțelepciune, foarte mare pricepere, și cunoștințe multe ca nisipul de pe țărmul mării...El era mai înțelept decât orice om... și faima lui se răspândise printre toate neamurile de primprejur”. (1 Împărați 4:29, 31)

În acest sens, literatura biblică de înțelepciune ne încurajează clar să ne dezvoltăm și să ne folosim abilitatea de a gândi.

De fapt, apostolul Petru îl lauda pe Pavel, recunoscând că teologia sa era rafinată din punct de vedere intelectual după cum spune în 2 Petru 3:15-16:

„... cum v-a scris și preaiubitul nostru frate Pavel, după înțelepciunea dată lui... În ele (epistolele lui) sunt unele lucruri greu de înțeles.” (2 Petru 3:15-16)

Accentuarea intelectuală sau academică a teologiei tradiționale nu este în contradicție cu noțiunea biblică de teologie. Dimpotrivă, gândirea riguroasă reprezintă un punct forte al teologiei tradiționale.

Chiar și așa, trebuie să subliniem, în egală măsură, că pericolul pândește abordarea academică a teologiei. Din păcate, se întâmplă adesea ca, atunci când teologia tradițională este atât de orientată spre aspectele conceptuale sau academice, viața teologilor din afara bibliotecii să primească foarte puțină atenție. A ajunge la o formulare

corectă de idei ajunge, cu ușurință, un scop în sine, astfel încât adesea unii oameni sunt considerați buni teologi doar pentru că știu multe despre subiectele teologice. Uneori, însă, trebuie să recunoaștem că „bunii teologi” nu sunt neapărat „oameni buni”.

Din nefericire, această descriere este valabilă pentru mult prea multe relatări despre „buni teologi”. Ei pot aduna și colaționa date despre Dumnezeu și viața creștină cu o abilitate remarcabilă, dar nu reușesc să ofere același nivel de atenție propriei trăiri în lumina credinței creștine.

Cum ajungem să credem că cineva poate fi un teolog bun, dar nu și o persoană bună? Acest lucru se întâmplă atunci când avem de-a face cu o definiție a teologiei care include doar activități academice și atunci când credem că a face teologie înseamnă a studia bine, a scrie bine și a preda idei reale.

Din păcate, aceasta continuă să fie tendința cea mai întâlnită în educația teologică din zilele noastre. Faptul că școlile teologice se bazează aproape în exclusivitate pe experiența din sala de clasă pentru a pregăti slujitori ai evangheliei dezvăluie că încă mai credem că teologia poate fi făcută chiar și fără a fi trăită. Acesta este unul dintre cele mai mari pericole în abordarea tradițională a teologiei formale.

Ar trebui să realizăm că există avantaje și dezavantaje și în cazul teologiei cu orientare de viață. Cum trebuie să evaluăm tendința crescândă conform căreia teologia trebuie să fie mai mult conectată viața cotidiană?

Orientarea către viață

În primul rând, punctul forte al acestei abordări a teologiei este că ne încurajează să respectăm valorile biblice importante. Cu toții cunoaștem pasaje biblice precum Iacov 1:22, care spune:

„Fiți împlinitori ai Cuvântului, nu numai ascultători, înșelându-vă singuri”.(Iacov 1:22)

Ipocrizia intelectuală a multor teologi este complet dezaprobată de cuvintele Scripturii. Teologia bună va conduce la o viață corectă, nu doar la o învățătură corectă.

La aceasta se referă Pavel când spune în 1 Corinteni 8:1:

„Dar cunoștința îngâmfă, pe când dragostea zidește”. (1 Corinteni 8:1)

Și, din nou, în 1 Corinteni 13:2:

„Și chiar dacă... aș cunoaște toate tainele și toată știința... și n-aș avea dragoste, nu sunt nimic”. (1 Corinteni 13:2)

Noi chiar nu îndeplinim standardele biblice dacă ne concentrăm doar pe a învăța despre teologie în mod teoretic. Teologia care susține valorile Scripturii va fi teologia care întrupează în viață ceea ce credem.

În același timp, însă, orientarea de viață în teologie prezintă un pericol serios, și anume pericolul grav al antiintelectualismului. Deoarece mulți evanghelici de azi nu au

încredere deloc în latura intelectuală a teologiei, se întorc împotriva studierii cu atenție a doctrinei teologice. Aceștia consideră, de fapt, teologia tradițională formală, orientată academic, ca fiind dăunătoare pentru viața creștină.

Am auzit cu toții oameni sinceri vorbind în felul următor: „Nu cred că ar trebui să pătrundem în doctrină; aceasta ne-ar distra atenția de la Hristos”. Sau, poate ați auzit pe cineva spunând: „Nu trebuie să studiezi teologia pentru a fi un lider al bisericii. Tot ce îți trebuie este călăuzirea Duhului”. Și, după cum am auzit de curând, „creștinătatea intelectuală este o creștinătate moartă”. Acești credincioși bine intenționați au un dezgust evident pentru teologia tradițională, orientată academic. Ei o resping, în favoarea unei abordări antiintelectuale a credinței. În loc să-și construiască viața, cu grijă, pe o teologie concepută riguros, credincioșii de acest fel, se sprijină, de cele mai multe ori, pe propria intuiție spirituală, fără a o examina cu atenție. Ei merg, pur și simplu, după un lider puternic sau carismatic sau înlocuiesc teologia academică tradițională cu experiențele spirituale extraordinare. În orice caz, fiecare trebuie să ne împotrivim pericolului serios al antiintelectualismului în biserică, fiindcă va conduce, în mod inevitabil, la învățături false și la concepții greșite despre credința creștină, care vor avea consecințe înspăimântătoare pentru viața multor credincioși.

Pavel a recunoscut acest pericol atunci când îl avertizează pe Timotei în 2 Timotei 2:15:

„Caută să te înfățișezi înaintea lui Dumnezeu ca un om încercat, ca un lucrător care n-are de ce să-i fie rușine și care împarte drept Cuvântului adevărului”.(2 Timotei 2:15)

Trebuie să fim atenți cum definim teologia. Unii dintre noi tind spre perspectiva academică a teologiei, neglijând celelalte ipostaze ale vieții, pe când alții înclină spre o orientare de viață, în detrimentul laturii intelectuale. Pentru a evita aceste extreme, trebuie să recunoaștem că există pericole și valori în ambele puncte de vedere. Calea înțeleaptă este să îmbrățișăm ambele orientări în același timp, deoarece avem nevoie atât de teologia academică, cât și de teologia pentru viață.

După ce am analizat câteva dintre modurile în care teologii definesc teologia, suntem gata să explorăm un al doilea aspect: obiectivele teologiei. Care ar trebui să fie obiectivele care vin în prim-planul teologiei? Cum sunt aceste obiective legate între ele?

OBIECTIVELE

Pentru a răspunde la aceste întrebări, vom analiza trei aspecte: întâi vom identifica cele trei obiective principale ale teologiei, apoi, vom analiza relația de interdependență dintre ele și, în final, vom vedea prioritatea pe care trebuie să o acordăm fiecăruia dintre ele. Să începem prin a descrie obiectivele teologiei.

OBIECTIVELE PRINCIPALE

Sunt atât de multe modalități de a descrie obiectivele teologiei, încât este imposibil să le prezentăm pe toate. În termenii cei mai generali, facem teologie din aceleași motive pentru care facem orice în calitate de creștini. În viziunea cărții Catehismului Scurt Westminster, întrebarea 1, teologia este una dintre căile prin care „Îl slăvim pe Dumnezeu și ne bucurăm de El pe vecie”. Totuși, putem fi mai exacti de atât. Teologii ar trebui să aibă moduri speciale în care să încerce să-L onoreze pe Dumnezeu și să se bucure de El în acest efort.

Diferențele dintre definițiile teologiei analizate deja oferă un punct de plecare pentru a distinge mai multe obiective teologice. Pe de-o parte, definirea teologiei formale în primul rând ca știință, ca domeniu academic de cunoaștere, indică faptul că un scop este intelectual sau conceptual, și anume, predarea sau dezvoltarea doctrinelor care se concentrează pe probleme intelectuale. Pe de altă parte, definirea teologiei cu orientare spre viață arată faptul că scopul nostru este să dezvoltăm învățături sau doctrine care vizează aspectele generale ale întregii noastre vieți cu Hristos.

Ne vom baza pe aceste două orientări către teologie, și vom despre trei obiective principale pentru teologie: ortodoxie, ortopraxis și ortopatos. Să analizăm, mai întâi, ortodoxia.

Ortodoxia

În primul rând, ortodoxia doctrinară este un obiectiv major în orice teologie creștină responsabilă. Termenul „ortodoxie” este folosit în moduri diferite de către diversele biserici, dar noi îl vom folosi doar referindu-ne la „gândire dreaptă sau corectă”. Menirea ortodoxiei este să ajungă la doctrine corecte și adevărate. Indiferent de denomiția sau de biserica noastră, suntem interesați, într-o măsură sau alta, de veridicitatea a ceea ce credem. Dorim să credem în lucruri corecte despre Dumnezeu, despre lume și despre noi înșine. Nu putem trece cu vederea importanța scopului ortodoxiei în istoria teologiei. Fără îndoială, această preocupare conceptuală a constituit interesul principal al celor mai multe lucrări teologice.

Să luăm în considerare, pentru un moment, cuprinsul părții a 3-a cărții lui Louis Berkhol, „Systematic Theology”. Materialul din acest capitol trasează „Doctrina Persoanei și lucrării lui Hristos” în felul următor:

Persoana lui Hristos

- I. Doctrina despre Hristos în istorie
- II. Numele și naturile lui Hristos
- III. Personalitatea unică a lui Hristos

Stările lui Hristos

- I. Starea de smerenie
- II. Starea de înălțare

Slujbele lui Hristos

- I. Introducere: slujba profetică
- II. Slujba preotească
- III. Cauza și necesitatea ispășirii
- IV. Natura ispășirii
- V. Teorii divergente ale ispășirii
- VI. Scopul și amploarea ispășirii
- VII. Lucrarea de mijlocire a lui Hristos
- VIII. Slujba împărătească

Schița nu lasă nicio îndoială că obiectivul principal al lui Berkhof, după cum scrie în aceste capitole, este ca cititorii să învețe doctrina ortodoxă sau corectă, și să înțeleagă ideile corecte.

În trecut, teologii ajungeau cu adesea să vorbească despre doctrine și despre adevărurile tradiționale ale credinței creștine ca despre adevăruri absolute. Astăzi, într-o vreme cu o comunicare rapidă și schimbări la nivel mondial în rândul populației, întâlnim la fiecare pas alte credințe decât creștinismul. Acest lucru îi lasă pe mulți nedumeriți și cu foarte puțină energie pentru a urmări adevărul și gândirea dreaptă.

Chiar și mulți teologi se întreabă dacă, într-adevăr, putem să fim atât de siguri în legătură cu pretențiile tradiționale de adevăr ale credinței noastre. Pe lângă influențele confuze din afara comunității creștine, avem de-a face și cu faptul că este foarte dificil să găsim creștini care pot fi de acord cu mai mult de câteva doctrine fundamentale.

În ciuda acestor tendințe actuale, trebuie să reafirmăm că dezvoltarea viziunilor ortodoxe, un set de doctrine adevărate, reprezintă unul dintre obiectivele principale ale teologiei. Provocările de urmărire a ortodoxiei cu care ne confruntăm astăzi nu sunt unice din toate punctele de vedere. Isus și apostolii s-au confruntat cu diversitatea religioasă larg răspândită în lumea mediteraneană, cum facem și noi astăzi. Cu toate acestea, Isus a proclamat, fără ezitare, că adepții Săi trebuie să fie oameni care caută adevărul.

Să ne amintim că în Ioan 17:17, El s-a rugat Tatălui astfel:

„Sfințește-i prin adevărul Tău: Cuvântul Tău este adevărul”. (Ioan 17:17)

Isus a fost profund preocupat de adevărata doctrină. El a afirmat că ortodoxia este unul dintre obiectivele principale ale teologiei și, ca urmași ai Săi, trebuie să facem la fel.

Cu scopul conceptual al teologiei în minte, să abordăm obiectivul ortopraxiei.

Ortopaxisul

Prin ortopraxie ne referim, pur și simplu, la dezvoltarea unor doctrine sau învățături îndreptate către comportamentul sau practica corectă. Vă amintiți că William Ames descria măduva teologiei ca doctrina „trăirii cu Dumnezeu”. Unul dintre aspectele vieții cu Dumnezeu este practica sau comportamentul nostru. Nu este suficient doar să gândim corect despre conceptele teologice ci trebuie să și punem aceste concepte în aplicare în mod corect.

Este evident că teologia creștină trebuie să ne direcționeze spre acțiuni corecte și drepte. De exemplu, din teologie învățăm că trebuie să ne rugăm, să evanghelizăm, să ne închinăm, să ne slujim unii pe alții să dăruim cu generozitate săracilor. A învăța despre acestea și despre alte adevăruri nu este suficient pentru o teologie creștină responsabilă. Aceste adevăruri trebuie să fie transpuse în acțiuni corespunzătoare, în ortopraxie.

Din păcate, evangheliile se confruntă cu multe provocări uriașe în menținerea unui interes crescut pentru scopul teologic al ortopraxiei. În primul rând, oamenii din afara bisericii ne bombardează în mod constant cu minciuna că nu există absoluturi morale, că niciun comportament nu este în esență bun sau rău. Deci, mulți dintre noi obolesc să stea împotriva curentului cultural, și să susțină există moduri corecte și greșite de a te comporta.

Dar chiar din interiorul bisericii o parte din reticența noastră de a face din ortopraxie un obiectiv crucial rezultă din modul în care am eșuat în acest efort în trecut. Biserica a comis multe păcate în numele adevărului. Uitându-ne la istoria bisericii vedem comportamente îngrozitoare care au fost sprijinite pe raționamente teologice serioase. Este o realitate tristă a istoriei, că oamenii religioși, chiar creștini sinceri, își folosesc adesea teologia pentru a justifica tot felul de păcate teribile.

Dar, în ciuda acestor dificultăți serioase, ortopraxia este în continuare esențială, deoarece comportamentul nostru e foarte important pentru Dumnezeu. Faptele noastre bune și rele ne afectează răsplata veșnică. Faptele bune pe care le facem pot fi, de asemenea, mijloacele lui Dumnezeu de a sluji semenilor noștri creștini și putem prezenta în continuare o puternică mărturie pentru Hristos în lumea necredincioasă, printr-un comportament adecvat. Din acest motiv, ca și din altele, ortopraxia trebuie să fie în continuare un obiectiv esențial al teologiei. Trebuie să fim precauți în multe aspecte ale acestui demers, smerenia și iubirea trebuie să caracterizeze acțiunile noastre la fiecare pas și nu trebuie să reducem viața creștină doar la acțiuni. Dar, teologia nu ar trebui să se preocupe numai de corectitudinea conceptuală, ci și cu predarea tipurilor de acțiuni pe care ar trebui să le avem.

În Iacov 2:19, sunt scrise următoarele cuvinte:

„Tu crezi că Dumnezeu este unul și bine faci; dar și dracii cred ... și se înfioară”. (Iacov 2:19)

În cel puțin un sens, chiar și diavolul este ortodox. Dar, cu ce-l ajută această ortodoxie?

Sunt convins că satan crede în Trinitate, crede că Isus a murit pentru cei păcătoși, crede că a avut loc învierea și știe adevărata evanghelie a mântuirii prin har și prin credință. Totuși, aceste credințe adevărate nu îi aduc niciun beneficiu veșnic, fiindcă nu trece de la ortodoxie la ortopraxie, la închinarea și slujirea singurului Dumnezeu adevărat. Trebuie să rezistăm tentației de a face comportamentul corect un scop secundar al teologiei creștine. Ortopraxia trebuie să rămână unul dintre obiectivele ei centrale.

Pe lângă ortodoxie și ortopraxie, ar trebui să menționăm și un alt obiectiv al teologiei. Vom numi acest obiectiv teologic „ortopatos,” care înseamnă „sentimente sau emoții drepte sau corecte”.

Ortopatosul

A trăi pentru Dumnezeu presupune să ne asigurăm că cele mai profunde sentimente ale noastre sunt în slujba Sa: bucuriile, dezamăgirile, dorințele, mânia, exaltarea și o mulțime de alte emoții trebuie aduse în conformitate cu voia lui Dumnezeu. Din păcate, dacă a existat vreodată un obiectiv al teologiei pe care teologii să-l treacă cu vederea, acela a fost obiectivul de ortopatos. Neglijarea dimensiunilor emoționale ale teologiei apare din cel puțin două motive.

În primul rând, mulți teologi sunt adesea incapabili psihologic să-și exprime sau să exploreze emoții. De fapt, sub influența modelului academic, adesea steril, oamenii vor avea cariere în teologia academică, vor deveni profesori și învățători, astfel încât să poată evita confruntarea cu dimensiunile emoționale ale vieții. Prin urmare, nu este surprinzător să aflăm că în scrierile teologice academice, ca și în manualele de botanică, există puțin entuziasm, bucurie, durere, simpatie, grijă și dragoste. Dacă ați citit multă teologie, știți că este acordată foarte puțină atenție problemelor emoționale, adesea fiindcă teologii înșiși nu apreciază emoțiile sau nu s-au dezvoltat emoțional.

Un al doilea obstacol pentru ortopatos este că mulți evanghelici au căzut în capcana de a crede că sentimentele sunt amorale - că sunt neutre din punct de vedere moral. Nu este adecvat, spun ei, să se spună că unele sentimente sunt corecte, iar altele greșite. Ei consideră că noțiunea de ortopatos, sentimente corecte, este complet greșită. Și, deși este foarte răspândită, perspectiva amorală a emoțiilor este mult mai aproape de teoriile psihologice moderne, decât de Biblie.

Un exemplu minunat de patos în cadrul scrierii teologice sunt scrierile apostolului Pavel. Cu toții știm că Pavel era preocupat de ortodoxie, fiind angajat să urmărească adevărul. Cu toate acestea, atunci când scrie despre adevăr, adesea nu-și poate stăpâni emoțiile, reflecțiile sale despre ortodoxie ducând la izbucniri emoționale spontane.

Îmi amintesc, scriind un comentariu despre 1 și 2 Corinteni, de câte ori am fost surprins să-l văd pe Pavel exprimându-și emoțiile în mijlocul unei discuții teologice. Sau, de exemplu, cartea Romani care este adesea considerată ca fiind cea mai profundă scriere teologică a lui Pavel. După ce reflectează, în capitolele 9-11 asupra problemelor complexe, care implică evreii și neamurile în planul lui Dumnezeu pentru viitor, Pavel a izbucnit în laude, după cum citim în Romani 11:33-36:

„O, adâncul bogăției, înțelepciunii și științei lui Dumnezeu. Cât de nepătrunse sunt judecățile Lui, și cât de neînțelese sunt căile Lui. Și în adevăr, « cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine a fost sfetnicul Lui? Cine I-a dat ceva înapoi, ca să aibă de primit înapoi? » Din El, prin El și pentru El sunt toate lucrurile. A Lui să fie slava în veci. Amin”. (Romani 11:33-36)

Când a fost ultima dată când ați citit ceva asemănător în mijlocul unui tratat teologic academic?

INTERDEPENDENȚA

După ce am prezentat cele trei obiective principale ale teologiei, trebuie să comentăm și asupra interdependenței lor. Interdependența este un motiv important pentru care nu trebuie să ignorăm nici măcar unul dintre obiectivele teologiei. Ele sunt atât de strâns legate, încât nu putem fi puternici într-o anumită latură, fără a fi la fel și în celelalte două.

Pentru a explica ceea ce vrem să spunem, ne vom uita la trei aspecte. În primul rând, vom vedea cum ortodoxia le consolidează pe celelalte, apoi vom observa cum ortopraxia amplifică celelalte două obiective teologice și, în fine, vom vedea cum ortopatosul contribuie la celelalte două. Să începem prin a vedea modul în care ortodoxia, sau gândirea dreaptă, promovează celelalte obiective teologice.

Ortodoxia

Cei mai mulți evanghelici din ziua de astăzi sunt foarte conștienți, în principiu, că o măsură de ortodoxie este necesară pentru ca ortopraxia și ortopatosul să apară. Învățăm de la teologii academici și de la cei tradiționali că trebuie să înțelegem mai întâi adevărul și apoi să-l aplicăm în viețile noastre. Este un lucru obișnuit ca cei credincioși să opereze cu următorul model: „Ceea ce cred va afecta modul în care trăiesc”. Acest lucru este adevărat. Ceea ce învățăm despre adevăr influențează puternic modul în care trăim.

Deoarece ortodoxia noastră se dezvoltă prin studiul de concepte teologice, ceea ce înțelegem ca fiind adevărat va confirma sau va contesta comportamentul și emoțiile noastre. Poate ești o persoană care, în mod natural, e înclinată să aibă milă de alții și să acționeze în conformitate cu acest sentiment. De vreme ce înveți concepte biblice precum: omenirea creată după chipul lui Dumnezeu și importanța bunătății și a milei față de alții, vei afla că emoțiile și comportamentele tale anterioare, către care ești înclinat în mod natural, sunt confirmate și consolidate dezvoltându-ți opiniile ortodoxe.

În același timp, perspectivele ortodoxe ne pot invalida comportamentele și sentimentele. Poate că ești o persoană care se luptă cu egoismul și lăcomia, ești indiferent la nevoile celor săraci și nu faci nimic pentru a le ameliora suferința. Apoi, pe măsură ce gândirea ta teologică devine mai biblică, comportamentul și emoțiile vor fi provocate de opiniile tale ortodoxe. Astfel, dezvoltarea ortodoxiei ne consolidează ortopraxia și ortopatosul, prin confirmarea sau contestarea felului în care trăim.

Ortopaxisul

Să trecem la un al doilea mod în care obiectivele noastre teologice depind unele de altele. Cum ne sporește ortopraxia ortodoxia și ortopatosul? Cum ne afectează comportamentul credințele și emoțiile?

Pe de-o parte, practica sau acțiunile noastre pot confirma sau contesta ceea ce considerăm a fi adevărat. Un exemplu în acest sens este atunci când întrebăm un student serios la teologie: „De ce să ne rugăm?”

De prea multe ori, când credincioșii nu au multă practică în rugăciune, răspunsul lor la această întrebare este foarte slab, de exemplu: „Ne rugăm pentru că Dumnezeu a poruncit acest lucru”. Deși răspunsul este adevărat, nu am auzit niciodată un luptător în rugăciune, o persoană cunoscută pentru viața de rugăciune, să răspundă în acest mod. Experiența rugăciunii de mai mulți ani îi dă unei persoane sensibilitatea să vadă multe alte motive pentru rugăciune. Este adevărat că trebuie să ne rugăm pentru că ni se poruncește, dar lipsa de experiență în rugăciune ne împiedică de multe ori să vedem numeroase alte motivații biblice pentru rugăciune.

Pe de altă parte, practicile noastre ne pot conduce către o mai mare ortodoxie. Când credincioșii sunt mai experimentați în rugăciune, sunt de multe ori capabili să vadă mai clar tot felul de motive pe care Biblia le oferă pentru a ne ruga. Ne rugăm pentru că Dumnezeu este vrednic de rugăciunile noastre, ne rugăm pentru că avem nevoie de El și ne rugăm fiindcă, așa cum spune și Iacov în Iacov 5:16:

„Mare putere are rugăciunea fierbinte a celui neprihănit”. (Iacov 5:16)

Lipsa unui comportament evlavios ne privează de aceste convingeri teologice, dar experiența unei vieți sfinte, de rugăciune, ne provoacă, ne confirmă și ne îmbunătățește credințele în multe moduri.

Dincolo de aceasta, practicile noastre influențează, totodată, dimensiunile emoționale ale teologiei. Ceea ce facem influențează ceea ce simțim, fie confirmând, fie invalidând trăirile noastre. De exemplu, când credincioșii comit păcate grave, deseori trec prin experiența emoțională de vinovăție și condamnare. În același timp, când facem ceea ce este drept, găsim de multe ori bucuria și plăcerea aprobării și binecuvântării lui Dumnezeu.

După cum am văzut, ceea ce credem influențează ceea ce facem și ce simțim iar ceea ce facem afectează modul în care credem și simțim. Să trecem la ultima perspectivă asupra interdependenței dintre obiectivele teologiei: felul în care influențează sentimentele ceea ce credem și ceea ce facem.

Ortopatosul

Acesta este motivul pentru care găsim în Psalmi că emoțiile psalmiștilor îndreaptă gândirea și acțiunile lor într-un fel sau altul. Pe de-o parte, atunci când psalmistul se simte abandonat, expresiile sale de gândire ortodoxă se axează în principal pe încercările la care este supus și pe modul în care credința sa în Dumnezeu este implicată în această suferință. De exemplu, David spune în Psalmul 13:1, 3:

„Până când, Doamne, mă vei uita neîncetat? Până când Îți vei ascunde Fața de mine? ... Privește, răspunde-mi, Doamne, Dumnezeul meu!..”. (Psalmul 13:1, 3)

Mai mult, acțiunile psalmistului sunt, de asemenea, afectate de patosul lor. Când sunt părăsiți, psalmiștii nu sunt pasivi și tăcuți, ci ei plâng din abundență iar starea lor de rău se agravează, după cum Psalmul 6:6:

„Nu mai pot gemând. În fiecare noapte îmi stropesc așternutul și-mi scald patul în lacrimi. ” (Psalmul 6:6)

În același timp, când psalmiștii sunt plini de bucurie, ei au energia pentru a-I sluji Domnului cu dans și laudă, după cum citim în Psalmul 30:11:

„Și mi-ai prefăcut tânguiri în veselie, mi-ai dezlegat sacul de jale și m-ai încins cu bucurie”. (Psalmul 30 :11)

Din aceste exemple putem vedea că cele trei obiective teologice: ortodoxie, ortopraxie și ortopatos sunt interdependente. Ceea ce credem are întotdeauna o influență asupra acțiunilor și atitudinilor noastre. Practicile noastre ne influențează convingerile și emoțiile. Emoțiile ne afectează întotdeauna comportamentul și credințele, sub o formă sau alta.

Înțelegerea faptului că cele trei obiective ale teologiei sunt interdependente ne avertizează cu privire la o problemă serioasă. Ce obiectiv are prioritate în raport cu celelalte? Ar trebui să ne concentrăm mai mult asupra ortodoxiei, ortopraxiei sau asupra ortopatosului?

PRIORITĂȚILE

Mulți evanghelici au un răspuns direct la această întrebare. Ei sunt convingeți că planul lui Dumnezeu este să ne concentrăm mai întâi pe corectarea credințelor noastre, astfel încât să ni se schimbe acțiunile și, atunci, acțiunile noastre ne vor schimba emoțiile. Acest model de priorități se poate realiza în acest fel: „Gândește corect, fă ce-i corecte, atunci te vei simți bine!” Această abordare a teologiei este larg răspândită.

Nu trebuie să ne îndoim de faptul că această strategie este perfect legitimă. Nu este nimic în neregulă cu ea ca atare, ci problema apare atunci când urmăm aceste priorități tot timpul. Pentru că se pare că nu vom trece niciodată dincolo de a ne gândi la primul pas, teologia noastră devine săracă. Teologia acțiunii și patosului este neglijată, sau, în cel mai bun caz, considerată ca secundară.

Este util să ne gândim la obiectivele teologiei în același mod în care ne gândim la sistemele vitale ale corpului uman. Știm cu toții că avem mai multe sisteme vitale: un sistem nervos central, un sistem digestiv, un sistem pulmonar și un sistem cardio-vascular. Căruia dintre acestea ar trebui să i se dea prioritate? Care este ordinea corectă de gândire cu privire la interconexiunile dintre aceste sisteme? Putem să ne gândim că sistemul nervos influențează sistemul digestiv, dar putem, de asemenea, să ne gândim că sistemul digestiv afectează sistemul nervos. Există multe modalități legitime și utile în care să ne croim drumul printre aceste interconexiuni.

Ceea ce am văzut cu privire la interdependența dintre cele trei obiective ale teologiei indică faptul că alegerea în mod constant, a unei strategii sau a unei focalizări nu este cea mai adecvată. Așa cum vom spune de multe ori în aceste lecții, credințele, acțiunile și sentimentele noastre formează țesături de reciprocități multiple. Relațiile lor nu sunt liniare, ci multi-liniare sau reciproce, până la punctul în care nu putem întotdeauna atribui o prioritate. Este adevărat că trebuie să gândim corect, astfel încât să

facem ce este drept și apoi să ne simțim bine. Dar, uneori, ar trebui să facem ce este drept, pentru a putea gândi și simți în mod corect. Ar trebui chiar să simțim în mod corect pentru a putea gândi și face ceea ce este drept. Duhul Sfânt Își conduce poporul spre obiectivele teologiei în mai multe moduri diferite.

Atunci, cum ne decidem ce să facem? Cum decidem dacă să subliniem gândirea dreaptă, a face ce trebuie sau patosul? Răspunsul acestei întrebări e că trebuie să ne dezvoltăm înțelepciunea de a acorda prioritate și atenție obiectivelor teologiei care sunt cele mai necesare într-o anumită situație.

„Întrucât puntea vieții este întotdeauna în schimbare, echilibrul nu poate fi nimic mai mult decât sincronizare momentană”. Viața este ca puntea unei nave ce se leagănă; uneori se înclină într-o direcție și alteori în alta. Pentru a ne echilibra pe o punte în mișcare, trebuie să învățăm cum să ne aplecăm într-o direcție și apoi în cealaltă, în funcție de ceea ce se întâmplă sub noi. Dacă nu vom învăța cum să ne aplecăm în mod corect, vom cădea cu siguranță peste bord. Nu există un singur mod stabilit pentru a urmări fiecare temă teologică. De fiecare dată când căutăm să îndeplinim obiectivele teologiei, trebuie să ne întrebăm: „Ce este necesar, de ce avem cea mai mare nevoie noi și cei din jurul nostru, în acest moment?” Apoi, vom stabili orientarea adecvată pentru momentul respectiv și vom urmări toate obiectivele teologiei, din toată inima.

Credincioșii care nu știu cum să-și schimbe prioritățile își pot face mult rău. Când subliniem în mod constant ortodoxia, ne poticnim cu ușurință în intelectualism. Când punem accentul pe practică, ne mutăm, puțin câte puțin, spre legalism, iar atunci când ne axăm pe obiectivele emoționale ale teologiei, cădem foarte ușor în sentimentalism. Dacă învățăm cum să ne echilibrăm pe moment, în timp ce puntea vieții se îndreaptă într-o direcție sau alta, putem evita aceste extreme. Deci, trebuie să ne punem întrebarea: „Care dintre aceste tendințe caracterizează modul în care fac eu teologie? Sunt predispus spre intelectualism, spre legalism, spre sentimentalism sau spre o combinație a acestora?” Oricare ar fi tendințele noastre naturale, trebuie să lucrăm din greu pentru a ne concentra pe acele obiective ale teologiei pe care avem tendința să le ignorăm.

După ce am definit teologia și am examinat obiectivele teologiei, ar trebui să trecem la a treia temă, subiectele teologiei. Ce domenii de interes se pot vedea atunci când facem teologie? Sub ce titluri ar trebui să căutăm ortodoxia, ortopraxia și ortopatosul?

TEMELE

Să prezinți cuiva demersul teologic este ca și când îi prezinți universul. Este o sarcină descurajantă, ca să nu spunem mai mult. Deci, în aceste lecții, va trebui să reducem obiectivul nostru în teologie la doar câteva subiecte.

Pentru a înțelege subiectele care ne vor interesa, trebuie să atingem două aspecte. În primul rând, multe opțiuni care stau înaintea teologilor și, în al doilea rând, alegerile pe care le vom face în aceste lecții. Să analizăm mai întâi opțiunile care așteaptă pe oricine se aventurează în studiul teologiei.

OPȚIUNILE

Când oamenii se angajează pentru prima dată în urmărirea serioasă a teologiei, sunt adesea copleșiți de amploarea acestui domeniu. Este un lucru obișnuit să ne gândim că teologia acoperă o listă lungă de subiecte. De-a lungul celor două mii de ani de credință creștină, o serie de subiecte i-au preocupat pe aceia care își focalizează atenția asupra teologiei. Lista de subiecte diferă de la o ramură a bisericii la alta, dar există destule asemănări din care să putem alcătui categorii teologice majore.

Desfășurarea teologiei include în mod normal unele teme relativ practice, precum: misiunea, evanghelizarea, apologetica, închinarea, activități umanitare, consiliere și omiletică. Aceasta, împreună cu o gamă vastă de subiecte teoretice sau abstracte: soteriologia (doctrina mântuirii), ecleziologia (doctrina bisericii), antropologia (doctrina umanității), pneumatologia (doctrina despre Duhul Sfânt), hristologia (doctrina despre Hristos), teologia propriu-zisă (studiul lui Dumnezeu), escatologia (studiul doctrinei vremurilor din urmă), teologia biblică (teologia istoriei răscumpărării prezentate în Biblie), teologia sistematică (dispunerea logică a învățaturii biblice), teologia istorică (urmărirea dezvoltării doctrinelor în istoria bisericii) și hermeneutica (sau interpretarea).

În cea mai mare parte, teologia academică tradițională s-a concentrat pe aceste subiecte, în primul rând din punctul de vedere al ortodoxiei: modul corect de a gândi cu privire la ele. O clasă tipică de seminar, pentru oricare dintre aceste subiecte, s-ar concentra pe obținerea de concepte drepte, asigurându-se că toată lumea gândește corect. Ocazional, unele clase de seminar se concentrează asupra abilităților de învățare. Clasele care se axează pe închinare, evanghelizare, omiletică, precum și consiliere au, în mod obișnuit, o înclinație majoră către aptitudini sau ortopraxie. Din păcate, nu este normal pentru clasele de seminar să se concentreze pe ortopatosis sau pe dimensiunile emoționale ale teologiei, nici chiar în orele de omiletică sau de predicare. Totuși, așa cum am învățat în această lecție, o abordare mai adecvată a subiectelor teologiei necesită adâncirea în toate cele trei direcții. Deci, putem vedea că misiunea student în teologie este colosală. Există nenumărate direcții de urmat pentru fiecare subiect în parte.

Lista lungă de opțiuni cu care ne confruntăm atunci când facem teologie conduce la necesitatea selectivității.

SELECȚIILE

Există un mare pericol cu care noii studenți de teologie se confruntă de multe ori. Numărul și complexitatea subiectelor teologice poate fi copleșitor. De fapt, acest domeniu este atât de mare, încât mulți studenți nu pot face nimic altceva decât să învețe informațiile de bază. Ca urmare, studenții se regăsesc printre cei care se concentrează aproape exclusiv pe ortodoxie, deoarece este atât de puțin timp pentru a explora alte dimensiuni.

În aceste lecții, vom evita să ajungem copleșiți de gama largă de subiecte teologice, îndreptându-ne către un număr limitat de subiecte. Ne vom concentra pe aspectele teologiei pe care le vom numi preocupări teologice pastorale. Prin acesta ne referim la acele seturi de credințe, practici și patos care sunt benefice, în special, pentru pastori și liderii de biserică. Nu încercăm să introducem întreaga enciclopedie a teologiei

În aceste lecții. În schimb, ne vom pune următoarele întrebări: Ce trebuie să știe oamenii care se pregătesc pentru conducerea bisericii? Ce trebuie să facă și ce trebuie să simtă din punct de vedere teologic? Cum trebuie să abordeze studiul teologiei?

Din fericire, nu trebuie să inventăm răspunsuri pentru aceste întrebări. Biserica a subliniat deja mai multe direcții importante. Odată cu dezvoltarea educației teologice în biserică, de-a lungul secolelor s-a dezvoltat și un consens în rândul varietății denominațiilor din întreaga lume cu privire la tipurile de subiecte care trebuie să fie parcurse în educarea liderilor în biserică.

Ca rezultat, programa unui seminar tipic este împărțită în trei mari grupe: cea biblică, cea istorică și doctrinară și cea practică. Aceste trei categorii reprezintă modurile majore în care Duhul Sfânt a condus biserica să dezvolte educația teologică pentru liderii de biserică. Să explicăm aceste domenii de formare teologică pe care biserica le oferă liderilor săi.

Domeniul biblic se împarte, în mod normal între studierea Vechiului Testament și a Noului Testament. Aceste zone ale programei vizează conținutul Scripturii și îi expun pe viitorii lideri de biserică la interpretarea responsabilă a Bibliei. Domeniul doctrinar și istoric se împarte, de multe ori între istoria bisericii și teologia sistematică. Istoria bisericii se concentrează pe modul în care Dumnezeu a dezvoltat teologia în biserică, în timp ce trupul lui Hristos a luptat împotriva lumii, în anumite perioade. Teologia sistematică expune studenții la modurile în care biserica a organizat învățătura Bibliei în clasificări logice sau sistematice. În fine, domeniul practic acordă atenție dezvoltării spirituale personale a studenților și abilităților practice de slujire, precum predicarea și evanghelizarea.

De-a lungul acestei serie de lecții, vom înțelege importanța conturului acestor diviziuni teologice. În loc să ne făurim propria noastră cale, vom încerca, pur și simplu, să organizăm și să clarificăm diferite dimensiuni despre ceea ce a învățat Duhul Sfânt biserica să facă. Prin urmare, în lecțiile viitoare ne vom îndrepta către trei subiecte principale. Domeniul studiilor biblice va corespunde în mare parte la ceea ce numim „exegeza Scripturii”. În aceste lecții, diviziunea studiilor istorice și doctrinare va corespunde cu ceea ce numim „interacțiunea în comunitate”, iar diviziunea teologiei practice va corespunde într-o mică măsură categoriei noastre de „trăirea creștină”.

Vom analiza modalitățile în care funcționează fiecare dintre aceste domenii de teologie și cum conlucrează în cadrul demersului teologic. Pentru a nu cădea în capcana intelectualismului în programa noastră teologică, ne vom reaminti în mod constant că fiecare diviziune a acestei programe implică dimensiuni conceptuale, comportamentale și emoționale, care trebuie să fie explorate. Când facem exegeza Scripturii în Vechiul și Noul Testament trebuie să învățăm cum să fim preocupați de concepte, de practici și de patos. Studiind modul în care biserica interacționează la nivel de comunitate, ne vom aminti de importanța conceptelor, a practicii și a patosului. Și, pentru că avem în vedere viața creștină, nu ne vom concentra doar asupra ortodoxiei, ci și pe ortopraxie și pe ortopatos. La toate cele trei niveluri, cele trei teme de exegeza a Scripturii, interacțiunea în comunitate și viața creștină vor fi temele centrale ale introducerii noastre în teologie.

CONCLUZIE

În această lecție, am analizat întrebarea fundamentală pe care ne-o putem pune atunci când ne aventurăm în teologie, și anume: „Ce este teologia?”. Am atins trei aspecte ale acestei întrebări: definiția teologiei, obiectivele teologiei și subiectele teologiei. În lecțiile care ne stau înaintea, conceptele prezentate în această lecție vor apărea în repetate rânduri. Dacă ne păstrăm strategia de bază în minte, vom fi mai bine pregătiți să urmărim teologia, în moduri care vor aduce un serviciu semnificativ lui Hristos și bisericii Sale.